

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА АС. **ЯВОР ГЕОРГИЕВ АСПАРУХОВ**

НА ТЕМА: **„РАЗВИВАНЕ НА СКОРОСТНО - СИЛОВИТЕ СПОСОБНОСТИ ПРИ
МЛАДИ БАСКЕТБОЛИСТИ“**

ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“

КАТЕДРА: „БАСКЕТБОЛ, ВОЛЕЙБОЛ, ХАНДБАЛ“, ФАКУЛТЕТ „ПЕДАГОГИКА“

ПРИ НСА „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“

ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: 7.6. СПОРТ

ДОКТОРАНТСКА ПРОГРАМА: ТЕОРИЯ И МЕТОДОЛОГИЯ НА СПОРТНАТА НАУКА

НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ: ДОЦ. МАРИАНА БОРУКОВА, ДОКТОР

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО: ДОЦ. ЛАРИСА КАСАБОВА, ДОКТОР - УНСС

Участвам в Научното жури съгласно **Заповеди №№ ЗП 330/01.04.2021 г. и ЗП 398/20.04.2021г.** на Ректора на НСА „В. Левски“.

Данни за докторанта:

Висше образование:

В периода 2011-2012 г. Явор Аспарухов завършва магистърска степен в ЮЗУ „Н. Рилски“ - Благоевград със специалност „Педагогика на обучението по Физическо възпитание“. Преди това от 1992 до 1996 година завършва ОКС –Бакалавър в Треньорския факултет на НСА „Васил Левски“, със специалност „Треньор по баскетбол и учител по Физическо възпитание. През 1992 г завършва средно образование в ТОХ „Н.Й. Вапцаров“ гр. Кюстендил.

Педагогически и друг професионален опит:

Трудовия си стаж докторантът започва през 1998г. като професионален състезател по баскетбол. В периода 2002/2004 г. той е учител по Физическо възпитание в ЕГ „Д-р П.Берон“ – Кюстендил и ЧУ „Белекс“ – София. От 2004 г. до 2018 г. той е треньор и помощник треньор в БК „Велбъжд“- Кюстендил, БУБА, Лукойл, БК „Левски, ПБК „Левски, БК „Берое „ – Стара Загора. Като работи предимно в мъжкото направление.

Бил е помощник треньор е на националните отбори за юноши до 18 години и младежи до 20 години (2009/2013г.); мъже (2016/2019г.). Също така е бил и лектор на семинар по баскетбол към БФБ.

През 2018г. след спечелен конкурс е назначен, като асистент в катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал“ при НСА „В. Левски“ в която работи до момента.

Притежава отлични социални умения; умения за работа в екип и мултикултурна среда – дългогодишна работа в екип като треньор;

Има умения за работа с MS Word; Excel; PPT; Pinnacle Studio 12.

Научните му интереси са свързани с високото спортно майсторство; игровата ефективност в баскетбола; управлението и контрола на учебно-тренировъчния процес при работата с подрастващи.

Владее на добро ниво английски език.

Данни за докторантурата

Явор Аспарухов е докторант в самостоятелна подготовка на обучение към катедра катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал“ при НСА „В. Левски“. Изпълнил е всички дейности предвидени в неговия индивидуален план. По време на обучението му не са установени процедурни или административни нарушения. В съответствие с изискванията е представил списък и ксерокопия на 3 научни публикации свързани с тематиката на дисертационния труд. Авторефератът носи реална информация за същността на дисертационния труд.

Данни за дисертацията

Изборът на проблема на научното търсене на докторанта не е случаен – Явор Аспарухов е дългогодишен утвърден треньор по баскетбол, а от 2018 г. и преподавател в НСА „В. Левски“ (София). Уменията му да обучава и провежда тренировъчен процес по баскетбол са възнаграждавани многократно.

Сред специалистите все повече се налага мнението, че с оглед повишаване ефективността на скоростно – силовите възможности на младите баскетболисти е необходимо да се направят съществени промени в тренировъчния процес, като той все повече трябва да се подчинява и съобразява с принципите на периодизацията. В много от тренировъчните програми на подрастващите не са планирани правилно, или изобщо не са планирани упражнения за развиване на силовите възможности. Поради тази причина е необходимо тренировъчната работа за физически качества при

младите баскетболисти да се извършва по специално разработени специализирани методики за целенасочено развиване на конкретните физически способности. В тази връзка приемам, че избраната тема на дисертационния труд е проблемна и актуална. Дисертационният труд на Явор Аспарухов има научна и научно – приложна стойност.

Представеният за рецензиране дисертационен труд е разработен на 200 стандартни компютърни страници, 162 от тях подлежат на рецензиране. Структуриран е според изискванията за подобен род научни разработки. Написан е на добър език и стил. Много добре е онагледен с 25 таблици, 40 фигури, 5 приложения и списък на литературата. Анализът на резултатите е направен на високо професионално ниво.

В **глава първа** на основата на проучените литературни източници, докторантът прави задълбочен, широкоспектърен анализ на развитието и съвременния облик на баскетбола при подрастващите баскетболисти. Използван е научен стил на изложение, който доказва умението на кандидата за аналитичност и владееене на специализираната терминология. Направена е характеристика на двигателната дейност в баскетбола. Изяснени са особеностите на периодизацията при подрастващи баскетболисти. Отделено е специално внимание на същността, характеристиката и методите за развиване на скоростно-силовите способности на 15-16 годишни баскетболисти. Поставен е акцент между връзката на скоростно-силовите способности и техникo-тактическите умения и навици в подготовката на младите баскетболисти. В тази глава, за да постигне нужната завършеност, докторантът обобщава научния проблем и формулира логично работната хипотеза, основана на очакването: „целенасоченото развиване на скоростно-силовите способности при млади 15-16 годишни баскетболисти ще повиши ефективността на изпълнение на техникo - тактическите действия и тяхната реализация в състезателни условия“.

Втора глава на дисертацията – Цел, задачи и методика на изследването има класическа структура. Разделена е на четири подглави – първата представя ясно формулирана цел и шест задачи които са подбрани правилно и отговарят на поставената цел. Втората представя методиката на научното изследване. Правилно са определени: предмета, обекта и контингента на изследването, както и показателите по които са изследвани признаците на физическото развитие, физическата и техникo-тактическата

подготвеностност. Тестовата батерия е изградена на базата на 20 теста: за оценка на физическото развитие са използвани 4, за установяването на физическата подготвеност 6 и за установяване на техникo – тактическата подготвеност 10 показатели. Използваните методи са добре подбрани, тестове са описани коректно, което е предпоставка за провеждане на изчерпателно изследване на поставения научен проблем.

Използвани са следните математико-статистически методи за обработка на резултатите от изследването: Честотен анализ; Вариационен анализ; Сравнителен t-критерий на Стюдънт; Cohen d – коефициент; Корелационен анализ; Факторен анализ; Метод на индексите.

Третата основна глава се състои от четири подглави, като всяка една от тях е свързана с решаването на съответната задача на изследването в дисертационния труд. Тук, можем да отбележим следните положителни моменти, които имат приносен характер.

1. Изградена е периодизационна система за едногодишна тренировъчна програма на 15–16 годишни баскетболисти, с предложена специализирана методика за целенасочено развиване на скоростно – силовите способности.
2. Изведена е факторната значимост на физическото развитие и специфична подготвеност на 15–16 годишни баскетболисти в началото и края на годишния цикъл.
3. Установено е влиянието на конкретния фактор и неговото съдържание, което дава наименованието на фактора характерен за 15 – 16 годишни баскетболисти.
4. Разработен е модел на периодизация на сдвоена двуциклична подготовка при 15–16 годишни баскетболисти, както и примерен модел на микроцикъл през състезателния период с мач в събота и в комбинацията на дните за приоритетно развиване на сила „понеделник – четвъртък“.

Приносите на дисертационния труд са формулирани коректно и имат както научно, така и научно-приложно значение и допринасят за обогатяване познанията в областта на теорията и методиката на баскетболната тренировка.

В глава четвърта са изведени 7 изводи и са формулирани 3 препоръки за практиката. Те се основават на решаването на поставените

изследователски задачи и произтичат от направения анализ, като дават отговор на формулираната научна хипотеза.

Цитирането и позоваването на автори, публикации и източници в дисертационния труд е според установените стандарти.

Нямам критични бележки.

Заключение:

В заключение ще посоча, че рецензираният научен труд притежава висока научно-приложна стойност и отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България и Правилника на НСА "В. Левски" за присъждане на образователната и научна степен "Доктор".

На основата на всичко посочено по-горе с *пълна убеденост считам, че има достатъчно научни аргументи да дам положителната си оценка* на дисертационния труд „**РАЗВИВАНЕ НА СКОРОСТНО - СИЛОВИТЕ СПОСОБНОСТИ ПРИ МЛАДИ БАСКЕТБОЛИСТИ**”. Предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят образователната и научна степен "Доктор" на ас.Явор Георгиев Аспарухов в **Област на висше образование: 7. Здравеопазване и спорт, Професионално направление: 7.6. Спорт.**

26.04.2021 г.

Изготвил становището:

София

/доц. Лариса Касабова, доктор/